

روان‌شناسی صنعتی سازمانی

دکتر ایرج یابانی اربوسرا

مشاور و مدرس دانشگاه

سرشناسه: بابائی اربوسرا، ایرج، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور: روان شناسی صنعتی و سازمانی
مشخصات نشر: البرز، انتشارات ملرد ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ۲۳۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۱-۰۰۹-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا یاد داشت: کتابنامه
موضوع: روان شناسی صنعتی، رفتار سازمانی، کار و اشتغال -- جنبه های روان شناسی
موضوع: Work -- Psychological aspects. Organizational behavior, Psychology, industrial.
رده بندی در بی: ۱۵۸/۷
رده بندی کنگره ۸/۵۵۴۸۶۳۹۶ HF/ب۲ر۹
شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۱۰۴۸

نام انتشارات: ملرد

نام کتاب: روان شناسی صنعتی و سازمانی

مؤلف: دکتر ایرج بابائی اربوسرا کپی: ۰۹۳۳۳۹۱۹۰۰۱

صفحه آرا: آرزنا اکبری

طراح جلد: هاجر مهر آوران

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۱-۰۰۹-۵

چاپ: موسسه فرهنگی هنری روزنه روجیم rozaneh.rojim@gmail.com

آدرس انتشارات: البرز، کرج، ۰۹۱۲۵۶۴۸۸۰۲ ##### ۰۲۶۳۲۵۶۷۵۶۷

دفتر پخش مرکزی: کرج چهارراه کارخانه قند، میدان شهید فهمیده Nashr.melard@gmail.com

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۲
فصل اول - کلیات روان‌شناسی.....	۱۴
تعریف روان‌شناسی.....	۱۴
اهمیت روان‌شناسی.....	۱۵
اهداف روان‌شناسی.....	۱۵
رویکردهای مهم روان‌شناسی (مکاتب مهم روانشناسی).....	۱۶
رویکرد شناخت‌گرایی.....	۱۷
رویکرد روان‌کاوی فروید.....	۱۸
رویکرد رفتارگرایی.....	۲۰
رویکرد انسان‌گرایی مازلو.....	۲۲
حوزه‌های مهم روان‌شناسی.....	۲۵
فصل دوم : روان‌شناسی صنعتی سازمانی.....	۲۸
پیشینه روان‌شناسی صنعتی - سازمانی.....	۲۹
روش‌های تحقیق در روان‌شناسی صنعتی - سازمانی.....	۳۸
سوال یا مسئله تحقیق.....	۳۸
مفاهیم اساسی در طرح‌های پژوهشی.....	۳۹
زمینه طرح‌های تحقیقاتی.....	۴۰
فصل سوم: تفاوت‌های فردی در محیط کار.....	۴۵
انواع تفاوت‌های فردی.....	۴۷
توانایی‌های شناختی.....	۵۰

۵۲	توانایی‌های جسمی
۵۳	توانایی‌های حسی
۵۴	توانایی‌های حسی - حرکتی
۵۵	ویژگی‌های شخصیتی
۵۵	تعریف شخصیت و ویژگی‌های شخصیتی
۵۵	مدل شخصیتی پنج عامل بزرگ
۵۸	علائق شغل
۶۰	سایر ویژگی‌های تاثیرگذار بر تفاوت‌های فردی
۶۴	ویژگی‌های آزمون‌ها، روان‌سنجی
۷۳	آزمون‌های شخصیت
۷۶	آزمون‌های علایق شغلی
۸۱	فصل چهارم : عملکرد و تحلیل شغلی
۸۲	سودمندی و بازدهی یک عملکرد
۸۳	مدل عملکرد کامل
۸۵	مؤلفه‌های عملکرد شغلی
۸۶	رابطه‌ی عملکرد شغلی و موفقیت سازمانی
۸۸	انواع مختلف شاخصهای عملکرد
۹۲	موانع عملکرد: رفتارهای شغلی مخرب یا نابهنجار
۹۵	تحلیل شغلی
۹۶	ارتقاء شغلی (کسب شایستگی)
۹۹	ارزیابی عملکرد و تحلیل شغل
۱۰۲	رویکردهای تحلیل شغلی

۱۰۴.....	روشهای تحلیل شغل.....
۱۰۸.....	پرسشنامه‌ی تحلیل موقعیت.....
۱۱۲.....	فصل پنجم: اندازه گیری و ارزیابی عملکرد
۱۱۲.....	اندازه گیری عملکرد و کاربرد آن.....
۱۱۴.....	مقیاسهای اندازه‌گیری عملکرد و رابطه بین آنها.....
۱۱۴.....	مقیاسهای عینی و مقیاسهای ارزیابی.....
۱۱۷.....	فرآیند ارزیابی عملکرد.....
۱۱۹.....	شیوه های ارزیابی.....
۱۲۰.....	ارزیابی های رفتاری.....
۱۲۳.....	فصل ششم: استخدام، آموزش و یادگیری
۱۲۳.....	تصمیمات استخدامی.....
۱۲۶.....	افراد تاثیرگذار در اتخاذ تصمیمات استخدامی.....
۱۲۸.....	روشهای عملی در تصمیمات استخدامی.....
۱۳۱.....	تناسب یابی بین شغلها و متقاضیان.....
۱۳۵.....	آموزش، یادگیری و عملکرد.....
۱۴۴.....	بکارگیری نظریه‌های انگیزشی و یادگیری در حوزه‌ی آموزش.....
۱۴۶.....	نظریه‌های شناختی و نظریه‌های یادگیری اجتماعی.....
۱۵۰.....	روشهای آموزش در محیطهای کار.....
۱۵۴.....	ارزیابی برنامه آموزشی.....
۱۶۰.....	فصل هفتم: انگیزش، نگرش و رضایت شغلی
۱۶۰.....	انگیزش.....

۱۶۲	 نظریه سلسله مراتب نیازها
۱۶۴	 نظریه برابری
۱۶۶	 نظریه انتظار
۱۶۸	 نظریه تقویت
۱۷۰	 نظریه تعیین هدف
۱۷۲	 رضایت شغلی (خشنودی شغلی)
۱۷۶	 عوامل مؤثر در خشنودی شغلی
۱۷۷	 تعهد سازمانی
۱۷۹	 نگرش کارکنان
۱۸۱	 عملکرد و نقش نگرش
۱۸۳	 تغییر نگرش‌ها
۱۸۴	 اقدامات عملی برای تغییر نگرش‌ها
۱۸۵	 فصل هشتم: سازمان (برخی مباحث مطرح شد در سازمان)
۱۸۵	 سازمان چیست؟
۱۸۸	 نوع سازمان
۱۹۲	 فرهنگ سازمانی
۱۹۲	 تعریف فرهنگ سازمانی
۱۹۳	 آیا سازمان‌ها فرهنگ یکسانی دارند؟
۱۹۵	 فرهنگ‌های قوی در مقایسه با فرهنگهای ضعیف
۱۹۵	 فرهنگ در مقایسه با رسمی کردن
۱۹۶	 فرهنگ چه کاری انجام می‌دهد؟
۱۹۶	 کارکردهای فرهنگ

۱۹۸	رهبری (Leadership).....
۲۰۰	سبک‌های رهبری
۲۰۱	رهبری آمرانه.....
۲۰۲	سبک مشارکتی
۲۰۳	رهبری مشورتی
۲۰۳	رهبری اجماعی (رضایتی)
۲۰۳	رهبری همدوم (دموکراتیک).....
۲۰۴	ارزیابی سبک مشارکتی
۲۰۵	رهبری لجام گسیخته
۲۰۶	رهبری تطوری و فرماندهی
۲۰۷	آثر رهبری
۲۰۹	فصل نهم : استرس و سلامت کارکنان
۲۰۹	استرس یا فشار روانی.....
۲۰۹	استرس شغلی
۲۱۰	عوامل استرس زا در محیط‌های کار (منابع استرس)
۲۱۱	عوامل استرس زای فیزیکی
۲۱۲	عوامل استرس زای روانشناختی
۲۱۳	عدم کنترل و پیش بینی صحیح
۲۱۳	درگیری‌های بین فردی
۲۱۴	عوامل استرس زا در ارتباط با وظایف شغلی
۲۱۶	هیجان در محیط کار
۲۱۷	پیامدهای استرس

۲۱۸	پیامدهای رفتاری استرس
۲۱۸	پردازش اطلاعات
۲۱۹	عملکرد
۲۲۰	پیامدهای روانشناختی استرس
۲۲۰	خستگی مفرط (فرسودگی شغلی)
۲۲۲	پیامدهای فیزیولوژیک استرس
۲۲۳	نقش تفاوت های فردی در فرآیند استرس
۲۲۴	نوع نگرش به رویدادها
۲۲۴	الگوی شخصیتی خوی
۲۲۵	عزت نفس
۲۲۶	الگوی رفتاری تیپ A
۲۲۸	برنامه های کمک رسانی به کارکنان (تجربیت استرس)
۲۳۰	راهکارهای روانشناسی صنعتی - سازمانی برای سلامت کارکنان
۲۳۲	منابع فارسی
۲۳۴	منابع انگلیسی

مقدمه

روح پدرم شاد که فرمود به استاد

فرزند مرا عشق بیاموز و دگر هیچ

«اقبال لاهوری»

مدیران و دست‌اندرکاران هر سازمان همواره به این مسئله مهم توجه دارند که چگونه می‌توان به افزایش بهره‌وری منابع انسانی در سازمان دست یافت. زمان، هزینه و امکانات فراوانی که سازمان‌ها در این راه صرف می‌نند نشان از اهمیت توسعه منابع انسانی و افزایش قابلیت‌های سازمان دارد.

یکی از مهم‌ترین عناصر عوامل بهره‌وری از نیروی انسانی سازمان‌ها در جهان رقابتی امروز بهره‌گیری از اصول، فنون، راهبردها و روش‌های روانشناسی صنعتی - سازمان به عنوان شاخه‌ای از علم روانشناسی است و تأثیر شگرفت آن در مدیریت نیروانسانی سازمان‌ها م باشد.

در واقع روانشناسی صنعتی - سازمانی به بررسی رفتارها، صفات، ویژگی‌ها و نگرش‌های افراد در ارتباط با محیط کارشان می‌پردازد و راهکارها را برای جهت افزایش کارایی و سالم سازی محیط کار افراد ارائه می‌دهد.

بنابراین سازمان‌ها با بهره‌گیری از یافته‌های علمی و جنبه‌های کاربردی روانشناسی صنعتی - سازمان قادر به استخدام و انتخاب افراد کارآمد خواهند بود و نیز بازگجه به شایستگی - های کارکنان و نیازهای آنان و بادر نظر گرفتن شرایط محیط کاری‌شان قادر به تقویت انگیزه و افزایش بهره‌وری آنان در جهت اهداف سازمان خواهند بود.

اینجانب در کتاب حاضر سعی نموده‌ام با بررسی و بازنگری آنچه تاکنون درباره علم روانشناسی صنعتی - سازمانی تألیف گردیده است، مجموعه‌ای علمی و آموزشی ارائه نمایم که برای دانشجویان رشته‌های مدیریت و حسابداری و روانشناسی در نظر گرفته

شده است، و برای مدیران سازمان‌ها و پژوهشگرانی که می‌خواهند با مطالعه علمی اهمیت و جایگاه علم روان‌شناسی صنعتی - سازمانی در محیط‌های کار و صنعت آگاهی یابند مباحث این کتاب بسیار مفید و با ارزش خواهد بود و زمینه را برای تحقیقات علمی بیشتر در این حوزه جدید علمی فراهم می‌آورد.

در خاتمه لازم می‌دانم از همه ی کسانی که مرا در تهیه و تدوین این کتاب یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نمایم و نیز وظیفه ی خود می‌دانم از همکاران ارجمند، مخصوصاً از مدیریت محترم گروه حسابداری دانشگاه آزاد واحد کرج جناب آقای دکتر سید حسین حسینی که از رهنمون‌های ارزنده ایشان در تألیف این کتاب بهره برده‌ام سپاسگزاری می‌کنم.

ایرج بابایی اربوسرا

مهر ۱۳۹۶